

Viljasorteerijad Tegur

(Triumpf)

Triöörid

Flammger, Zudse & Co.

Tigutriöörid

Flammger, Zudse & Co.

Ristikheinahõõrujad

Paul Lübke „Ruprecht“ 102-a.

Igasugune seemnevili

m ü ü g i l

Tarvitajate- ja Majandus-
ühingutes

Pealadu E. T. K.

EESTI SORDIPARANDUSE SELTS

KAHEKSANDA

SEEMNEVILJA,

KATSEASJANDUSE JA NISU

NÄITUSE

NIMEKIRI

1930

IV LIIKUV NÄITUS VAGUNITES
PEATUSTEGA 22 JAAMAS
ALATES 15. III TALLINNAST

„POSTIMEHE“ TRÜKK, TARTUS

TARTU EESTI MAJANDUSE ÜHISUS

Telefonid : 10, 2-61 ja 10-70.

Tartus, Holmi tän. 12—18.

Telegr. : Estokommerz.

ABIKAUPLUSED:

Tartus, Võru tän. 4, telef. 10-30. Rääpinas, telef. 33.

PÖLLUMAJANDUSLINE OSTU-MÜÜGI ÜHISUS

Suurem ühistegeline ettevõte Eestis.

Asutatud 1908. a.

Müüb

põllutööriistu ja masinaid, väetisaineid, heina- ja loomatoidujuurikate seemneid, käsitööriistu ja igasugu põllumajanduslisi tarbeid.

Võtab

oma peale aurujõuliste kui ka käsitsi töötavate piimatalituste sisseseadmisi.

Ostab linu, lina- ja heinaseemneid.

„ERIKA“ – VENNAD TÕNISSON'i

Seemnekauplus, Suurturg nr. 2, Tartus

soovitab kõrges headuses:

aiavilja-
söödajuurikate-
lille-
ristikheina-
timoti- jne.

seemneid.

Nõudke 1930. aasta hinnakirja.

Jällemüüjatele ja aednikkudele kõrged %/0!

Abikauplused:

Tartus, Söögiturg, Auvärava majas.

Viljandis, Tallinna tän. 6, Milli majas (V. E. P. Seltsi Kaubandusosakonna vastu).

36833

„AGRONOOMIAS“

on viimastel aastatel ilmunud järgmised tähtsamad artiklid sordi ja seemne küsimuste ning taimekasvatustehniliste küsimuste üle:

Krahv dr. Fr. Berg — Sangaste rukki sordiarendusest.
A. Hunnius — Meie kartuli väljaveo sortidest ja turgudest.

Agr. A. Käsebier — Andmeid 1929. a. külviseemne idanevusest ja puhtusest ühes seemne puhtimiskatsetega.

Dots. dr. E. Lepik — Uemat seemnevilja puhtimisest meie ja välismaa kogemustel.

Agr. K. Liideman — Eelmärkusi kartulisortidest.

Dots. J. Mets — Edusamme meie heinaseemnekasvatuses.

Mag. A. Miljan — Tähelepanekuid aas-rebasesaba kasvatamisest ja levimisest. Märkmeid punase ja rootsi ristiku külvimäärdest Taimebioloogiakatsejaamas Raadil.

Dir. M. Pill — Eesti nisu meie esimese nisu-näituse andmetel. — Kehra Saagirikas kaer. — Suinisu-sortide võrdluskatsed Jõgeva Sordikasvanduses 1922.—23. — Nisu-näitus. — Meie seemnekasvatus enne ja nüüd.

Prof. dr. L. Rinne — Mõned andmed heinaseemne-segu valikust vaheldusniidu sisseseadmiseks madalsool.

Prof. dr. N. Rootsi — Kaera välis- ja sisetera mõjust saagi suurusse ja hädusse. — Kaera- ja odrasortide saakidest Taimebioloogiakatsejaamas 1923.—1928. — Odrasortide terakaal ja ühtlus. — Kaerasortide teraomadustest.

Agr. R. Tamm — Seemnevilja küsimus 1929. a. — Tähelepanekuid sordiarendustöö alalt Saksamaal. — Mõnda eesti punasest ristikeinast

„Agronomial“ on 1930 kümnes aastakäik.

„Agronomia“ toob alati esimesena uudiseid meie põllumajanduse alal originaal-artiklitena otsestest allikatest.

„Agronomial“ on iga aasta rida hinnata kaasandeid.

„Agronomia“ tellimishind on 3 kr. 50 senti aastas ja 1 kr. 75 s. poolaastas. Tellida saab igast postiasutisest.

Tellige proovinumbreid aadressil „Agronomia“ Tartu.

Kirjastus-Ühisus „Agronoom“

Asutatud 1919. a. Tallinnas, Pikk 40. Kõnetraat 33-53.

Kirjastab põllumajanduslise sisuga raamatuid ja brošüüre algupäras ja tõlkes.

Soovitab kirjandust kõigilt põllumajanduse aladelt:

Põlluharimine, viljakasvatus ja maaparandus. Koduloomad ja karjapidamine.
Linnukasvatus. Piimandus. Aiandus ja mesindus. Metsandus. Kodumajandus.
Põllumajanduslikud ehitused. Mitmesugune. —

K.-Ü. „Agronoomi“ põllumajanduslik kirjandus on kroonitud I auhinnaga näitustel 1921., 1922., 1923., 1924., 1925., 1927. ja 1928. a. Tallinnas, Tartus, Viljandis, Rakveres, Pärnus ja Jõgeval. —

Muretsetakse mõõduka hinnaga igasugust välismaa põllumajanduslikku kirjandust.

Võetakse vastu tellimisi põllumajandusliku ajakirja „Agronoomia“, kui ka kõikide teiste põllumajanduslikkude ajakirjade pääle.

Nõudke K.-Ü. täielik nimekiri.

Kirjandus on saadaval: Tallinnas, Pikk 40. Tartus, Holmi 12. E. Seemnevilja ühiseuse kauplustes, raamatukaupl., põllum. nõuandjatelt kui ka 15. märtsist — 5. aprillini liikuvale

SEEMNEVILJA NÄITUSEL.

K.-Ü. „AGRONOOM“.

Bõllumehed!

Veenduge tshiifisalpeetri tasuvuses!

Et tshiilisalpeeter end hästi tasub, tõendavad 1928. aastal korraldatud üldkatsed, mis näitavad alljärgneval keskmist enamsaaki (avaldanud agr. K. Liidemann, „Uus talu“ 1929.)

	Väetus tiinule	Saak pd. teri	Enam- saak teri		Väetus tiinule	Saak pd. teri	Enam- saak pd. teri
Rukis	Väetamata	93,6		Oder	Väetamata	130	
	6 pd. tshiilit, 2 kt. superf., 1½ kt. 40% kaali . .	130,9	37,2		9 pd. tshiilit, 2½ kt., su- perf., 1½ kt. 40% kaali	176,1	46,1
Nisu	Väetamata	106		Suvinisu	Väetamata		
	9 pd. tshiilit	146,8	40,8		9 pd. tshiilit, 2½ superf., 1½ kt. 40% kaali . .	92 126	34
Kaer	Väetamata	78,7		Juurvili	Väetamata	1309	
	9 pd. tshiilit, 2½ kl. super- fosf., 1½ kt. 40% kaali	112,9	34,2		16 pd. tshiilit, 3 kt, su- perf., 2 kt 40% kaali .	1947,3	638,3

Tshiilisalpeeter on saadaval kõigis ühis- ja põllumajanduslistes kauplustes. Teateid tshiilisalpeetri tarvitamise üle annab tasuta

Tshiilisalpeetri Komitee, Tallinna, Lai tän. 41.

Eesti Sordiparanduse Selts.

VIII seemnevilja, katseasjanduse ja nisu näituse nimekiri.

Näituse juhatus: M. Pill (juhataja), J. Aamisepp, J. Ümarik, R. Tamm (asjaajaja).

Näituse liikumise kava.

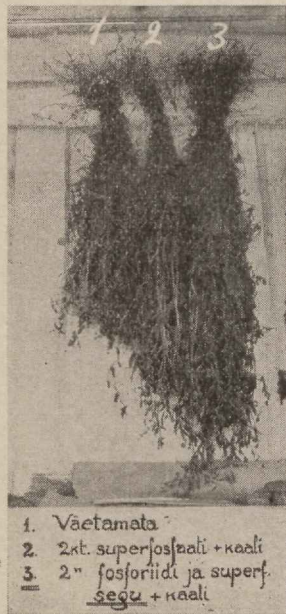
Tallinna-Balti	laup.	15.	märtsil	Kiltsi	kolmap.	26.	"
Kehra	pühap.	16.	"	Rakke	neljap.	27.	"
Jänedä	esmasp.	17.	"	Vägeva.	reedel	28.	"
Tapa	teisip.	18.	"	Jõgeva.	laup.	29.	"
Kadrina	kolmap.	19.	"	Kaarepere	pühap.	30.	"
Rakvere	neljap.	20.	"	Tartu	esmasp.	31.	"
Kabala	reedel	21.	"	Elva.	teisip.	1.	aprillil
Püssi	laup.	22.	"	Palupera	kolmap.	2.	"
Sompa	pühap.	23.	"	Puka	neljap.	3.	"
Vaivara	esmasp.	24.	"	Sangaste	reedel	4.	"
Tamsalu	teisip.	25.	"	Antsla	laup.	5.	"

Näitus on avatud kõigis jaamades kella 9 homm. kuni kella 6 õhtul.

Näitusel antakse seletusi väljapanekute kohta ja müüakse näituse proovidele vastavat seemnevilja.

Näituse ajal korraldatakse seemnevilja päevad raadios, millest lähemalt raadio ringhäälingu saatekavas.

H-ra A. Haaviku väetis-
katse hernega Viljandi
näitusel 1929. a.

1. Väetamata
2. 2kt. superfosfaati + naali
3. 2" fosforiidi ja superf.
segu + naali

Kas maksab eesti fosforiiti segada superfosfaadiga?

Kas on fosforiidi ja superfosfaadi segu kõige tulusam fosforväetis? Nendele küsimustele annavad nüüd lõpuliku vastuse Tartu ülikoolis prof. A. Nõmmik'u 1928. a. teaduslikult läbitöötatud katsed, mis kõiki seni tehtud ülemaalisi kui ka üksikuid katseid veel kinnitavad:

Väetus antud vara kevadel 20. apr. ristikkeinale.

V ä e t u s	Heina saak 1 hektariit puudades	Fosforväetiste ostu kulu	Fosforväetistest enamsaadud 1 puud heina läks maksma
Väetamata	350 puuda	—	—
3 kotti superfosfaati	464 "	Kr. 21.—	28 senti
2 ³ / ₄ kotti fosforiidi ja superf. segu	476 "	" 18.—	20¹/₂ "

Kaalisoola antud igas kohas ühevõrra. Nõnda on teaduslikult väetiskatsetega kindlaks tehtud, et fosforiidi ja superfosfaadi segu 1 (segafosfaadil) on kõik paremused, nimelt:

- 1) segu (segafosfaat) on odavam osta kui puhas superfosfaat;
- 2) segu annab suurema saagi kui puhas superfosfaat;
- 3) **segu annab ¹/₃ odavama enamsaagi kui puhas superfosfaat.**

I. Sordiarenduse osakond.

I. Sangaste rukki sordiarendusejaam.

1) Sangaste rukki orase variatsioonid, 2) terad I paljunduse põllult, 3) rukki vihk ja pääd, 4) õitsevad rukki ja nisu pääd, 5) kimp rukki pääd, 6) liimitud rukki pääd, 7) herbaarium 6 tahise rukki selektsioonist.

II. Jõgeva Sordikasvanduse kartuli juur- ja kaunvilja osakond

esineb meie olude jaoks paremaks osutunud kartulisortidega: 1) Allerfrüheste gelbe (varasem kollane), 2) Odenwälder Blaue (Odenwaldi sinised), 3) Majestic (Majesteet), 4) Uptodate (Nõuete kõrgusel), 5) Deodara, 6) Parnassia ja 7) Hellena. Kaunviljade — söögi- ja söödaherne sordid.

III. Jõgeva Sordikasvanduse teravilja ja lina osakond.

A. Jõgeva arendised: rukis — 019, Jõgeva roostekindlam kaer — (0269), 2-tahuline oder — 0453 ja 0492, Jõgeva 4-tahuline oder — (019). B. Kehra filiaali arendised: kaerad — Kehra saagirikas —, varane- ja tangukaer, oder ja talinisu. C. Tähtsamad teravilja sordid: talirukis — Sangaste, Sampanja; suurukis — Petkus; talinisu — Sangaste, Villa, Svea, Thule; suinisu — Rubiin, Diamant, Kitschener, Janetzki varane; 2-tah. oder — Kuld, Rimpau Hanna; 4-tah. oder — Rathlefi, Heine; kaer — Vöit, Dippe Überwinder, Kuldvihm.

Ajakiri

„TALUPERENAIN“

on parim nõuandja perenaistele nii maal kui linnas kodukultuuri ja kõigis muus perenaise kutseküsimusis, kuna tema ümber on koondunud meie parimad asjatundjad perenaise kutsetöö aladelt.

Eri osakonnad:

käsitöö ühes mustri- ja lõikelehega, kangakudumine ühes lõnga- ja riideprooviga.

Igal numbril kaasas »Laste Maailm.«

Tellimishinnad: 12 kuud 4 kr., 6 kuud 2 kr. 25 s., 3 kuud 1 kr. 15 s. Üksiknumber 40 senti.

„Taluperenaine“ ilmub iga kuu 1-sel päeval; müügil kõigis paremates raamatukauplustes, raudteejaamade raamatukappides, ajalehemüüjatel jne.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutised.

Toimetuse ja talituse: Tartus, Suurturg 8, telefon 9—37.

II. Seemnekasvatuse osakond.

Auhindajad: **J. Aamisepp, A. Hunnius, J. Juhans, A. Käsebier, A. Klausson, A. Mätlik, A. Miljan, J. Tohver, V. Tamm.**

Üldised märkused seemnekasvatuse osakonna kohta.

1. Väljapandud seemneproovid on grupeeritud seemne liikide ja sortide järele, arvesse võttes järelkülvide vanadust ja müügi jaoks oleva seemne hulka.
2. Iga seemneproovi kohta on järgnevatel lehekülgedel ära trükitud Riigi Seemnekontrolljaamas tehtud analüüs.
3. Tuhande tera raskus ja Hollandi kaal on seemnetel toakuivas olekus määratud.
4. Analüüside ja auhindajate otsuste põhjal on välja arvatud iga seemne omadust hindav number, millede kogusumma auhinna määramise aluseks on. Proovid auhinnatakse seemnevilja näituste hindamise juhtnõõride kohaselt.
5. Pääle punktide kogusumma võetakse auhinna määramisel arvesse veel suvise seemnepõldude ülevaatuse protokollid.
6. Nõgipää haigus on arvesse võetud seemnepõldude tunnustamise juures, analüüsi andmetes on nõgipääd ainult niipalju arvesse võetud kui kontrolljaam seda kaaluliselt kindlaks määrata sai. Peksu juures puruksläinud nõgipäid nende eoste näol terade pääl määratud ei ole. Ettevaatuse pärast tuleks teravilja seeme enne külvi peitsida.

Väljapaneku number nimikirja järele	Vilja liigi ja sordi nimetus	Kuidas sorditud ja puhastatud	Mitu hektaari oli 1929. a. külitud	Saak klg. ühelt hektaarilt 1929. a.	Proovile vastavat seemet on praegu müüa klg.	Väljapanija nimi ja elukoht
1	Talirukis Sangaste originaal . . .	Tsentrifuugiga ja triööriga	16	1699	—	Krahv Fr. Berg, Sangaste mõis, Valgamaal
2	„ Sangaste I järelkülv . . .	Triumphiga	26,5	2364	32000	V. Antsla riigimõis, Võrumaal
3	„ Sangaste I „ . . .	„	11	1500	10000	Tähtvere „ Tartumaal
4	„ Sangaste I „ . . .	Triööriga	0,6	1916	490	C. Ploom, Kuiksilla t., Sangaste v., Valgamaal
5	„ Sangaste I „ . . .	„	1	1640	600	K. Tamm, Mikuri t., Hageri v., Harjumaal
6	„ Sangaste II „ . . .	„	20	1900	10000	Väimela põllutöökool, Võrumaal
7	„ Sangaste II „ . . .	Triumphiga	19	1460	8000	Kehtna riigimõis, Harjumaal
8	„ Sangaste III „ . . .	„	9	1852	3200	Alatskivi „ Tartumaal
9	„ Sangaste IV „ . . .	Triööriga	43,5	2300	8000	E. S. Ü. Luunja Seemnekasvandus, Tartumaal
10	„ Champanja V „ . . .	Triumphiga	18,5	1485	18200	„ Sandla „ Saaremaal
11	„ Champanja V „ . . .	„	4	1170	3000	„ Putkaste „ Hiiumaal
12	Talinisu Sangaste	Triööriga	4	1350	3400	„ Luunja „ Tartumaal
13	„ Villa	Teguri tuulikuga	12	1880	20950	„ Putkaste „ Hiiumaal

Väljapaneku number nimekirja järele	Riigi Seemnekontrolljaamas kindlaks tehtud seemne väärtus												Auhinnamõist- jate otsuse järele			Punktide kogusumma	A u h i n d		
	Idanevus			P u h t u s								1000 tera raskus		Hollandi kaal nl.	Värvi hindamise number			Ühtluse hinda- mise number	Lõhna hindamise number
	Energia	Idanevaid seemn. %	Hindamise number	Puhtaid teri %	Prügi, haga- naid ja liiva %	Lõhut. vigas- tat. ja poolik. teri %	Kasvanud teri %	Võõraid kultuurtaim. seemn. %	Umbrohu seemn. %	Tungalteri %	Hindamise number	Grammi	Hindamise number						
1	92	93	6	97,70	0,01	1,87	0,28	—	0,14	—	5	45,50	5	123,5	5	4	0	25	
2	98,3	98,6	13	98,16	0,02	1,60	0,07	0,12	0,02	0,01	6	30,30	5	130,5	5	5	0	34	II
3	97	97	10	97,75	0,28	1,54	0,11	0,03	0,02	0,17	4	25,77	3	124,5	4	4	0	25	
4	94	95	8	95,11	0,01	4,59	0,16	0,06	—	0,07	1	44,90	5	128	5	5	0	24	
5	99,3	99,3	14	99,35	0,21	0,22	0,11	0,05	0,01	0,05	8	31,30	5	127,5	5	4	0	36	II
6	96	97	10	98,04	0,01	1,88	0,04	0,03	—	—	6	31,15	5	127	5	4	0	30	III
7	97,5	97,8	11	98,72	0,01	1,03	0,15	0,03	0,01	0,05	7	30,72	5	122	5	4	0	32	III
8	91	93	6	96,66	0,01	3,18	0,11	0,04	—	—	3	37,57	5	128	5	5	0	24	
9	96	96	9	97,63	0,17	1,98	0,18	0,04	—	—	5	31,37	5	126,5	5	5	0	29	
10	89	92	5	98,32	0,05	1,57	0,04	—	0,02	—	6	30,56	5	125	5	5	0	26	
11	90	96	9	99,21	0,02	0,67	0,08	—	0,02	—	8	34,35	5	123,5	5	5	0	32	III
12	97	97	10	99,11	0,01	0,84	0,03	—	0,01	—	8	36,12	5	138,5	5	5	0	33	III
13	99,5	100	15	98,96	0,01	0,05	0,95	0,03	—	—	7	34,27	5	133	5	5	0	37	II

Väljapaneku number nimekirja järele	Vilja liigi ja sordi nimetus	Kuidas sordidud ja puhastatud	Mitu hektaari oli 1929. a. külitud	Saak klg. ühelt hektaarilt 1929. a.	Proovile vastavat seemet on praegu mitüa klg.	Väljapanija nimi ja elukoht
14	Talinisu Villa	Triööriga	5,6	1800	7400	E. S. Ü. Sandla seemnekasvandus, Saaremaal
15	„ kohalik	Triumphiga	8,1	1200	1000	Moisekatsi riigimõis, Võrumaal
16	Suinisu Rubin I järelkülv . . .	Triumphiga ja triööriga	1,5	1560	1500	E. S. Ü. Jõgeva Seemnekasvandus, Tartumaal
17	„ Rubin III „	Triumphiga	1,25	1580	1000	Plato n. lastekodu, Uue-Riisipere as., Harjumaal
18	„ Diamant II „	Triööriga	6	2360	9000	E. S. Ü. Luunja Seemnekasvandus, Tartumaal
19	Oder 4 tah. Jõgeva oder-nr. 19 orig.	„	16	2474	25000	„ Luunja „ „
20	„ „ „ Kehra maaoder III järelk.	Triumphiga	3	2100	3600	V. Harpe, Äntu m. V. Maarja, Virumaal
21	„ „ „ Rathlefi	„	25	2400	10000	A. Hunnius, Habaja m. Harjumaal
22	„ „ „ Luunja maaoder	Triööriga	17	1470	10000	E. S. Ü. Luunja Seemnekasvandus, Tartumaal
23	Oder 2 tah. Jõgeva oder nr. 492 orig.	Triumphiga	5,5	1621	6000	„ Jõgeva „ „
24	„ „ „ Kuldoder I järelk.	Triumphiga	9	1950	7000	V. Harpe, Äntu m., Virumaal
25	„ „ „ Priimus I „	„	6	1408	6506	E. S. Ü. Jõgeva Seemnekasvandus, Tartumaal
26	„ „ „ Danubia II	Schule sortijaga	8		7500	A. Hunnius, Habaja m., Harjumaal

Väljapaneku number nimekirja järel	Riigi Seemnekontrolljaamas kindlaks tehtud seemne väärtus														Auhinnamõist- jate otsuse järel			Punktide kogusumma	A u h i n d
	Idanevus			P u h t u s								1000 tera raskus		Hollandi kaal nl.	Värvi hindamise number	Ühtluse hinda- mise number	Lõhna hindamise number		
	Energia	Idanevaid seemn. %	Hindamise number	Puhtaid teri %	Prügi, haga- naid ja liiva %	Lõhut. vigas- tat. ja poolik. teri %	Kasvanud teri %	Võõraid kultuurtaim. seemn. %	Umbrohu seemn. %	Tungalteri %	Hindamise number	Grammi	Hindamise number						
14	94	95	8	99,69	0,01	0,24	0,05	—	0,01	—	9	32,57	4	129,5	5	4	0	30	III
15	96	97	10	99,15	0,04	0,39	0,23	0,18	0,01	—	7	33,62	5	130	4	4	0	30	
16	89	92	5	95,47	0,01	3,58	0,89	0,04	0,01	—	1	28,15	3	120,5	0	0	0	9	
17	92	95	8	98,13	0,08	1,39	0,17	0,23	—	—	5	35,82	5	129,5	5	4	0	27	
18	98,6	98,6	13	99,41	0,01	0,44	0,05	0,07	0,01	0,01	8	35,62	5	137	5	5	0	36	II
19	97	98	12	99,38	0,06	0,53	—	—	—	0,03	8	36,22	5	109	5	5	0	35	II
20	94	95	8	98,50	0,08	0,41 ¹⁾	—	0,75	0,13	0,13	4	28,30	1	103	5	4	0	22	
21	97	98	12	99,35	0,47	0,06	—	0,12	—	—	8	41,60	5	118,5	4	5	0	34	II
22	98,5	99,1	14	99,55	0,06	0,36	—	—	0,03	—	9	34,45	4	112,5	5	4	0	36	II
23	94	98,1	12	98,82	0,07	0,60	0,03	0,05	0,40	0,03	5	43,52	5	110,5	4	4	0	30	III
24	96	97,8	11	99,39	0,08	0,40 ²⁾	0,03	0,01	0,05	0,02	8	38,87	4	113	5	4	0	31	III
25	89	95	8	99,43	0,04	0,41	—	0,07	0,05	—	8	47,12	5	114	5	5	0	31	III
26	92	97	10	99,73	0,01	0,23	—	0,03	—	—	9	46,27	5	117,5	5	5	0	34	II

1) Sellest kiduraid teri 0,13. 2) Sellest kiduraid teri 0,02.

Väljapaneku number nimekirja järele	Vilja liigi ja sordi nimetus	Kuidas sorditud ja puhastatud	Mitu hektaari oli 1929. a. külitud	Saak klg. ühelt hektaarilt 1929. a.	Proovile vastavat seemet on praegu müüa klg.	Väljapanija nimi ja elukoht
27	Kaer Kehra saagirikas, originaal	Triööriga	6,3	1600	5000	Kehra riigimõis, Harjumaal
28	" Kehra saagirikas I järelkülv.	"	1	1800	1800	A. Hunnius, Habaja m., Harjumaal
29	" Kehra saagirikas I "	Triumphiga	0,37	3500	491	Vändra Põllum. Ühisgümnn., Pärnumaal
30	" Kehra saagirikas I "	"	0,30	1530	—	M. Baumthal, V.-Vändra, Pärnumaal
31	" Kehra varane II "	"	20	1720	18000	Vaekiüla riigimõis, Virumaal
32	" Jõgeva roostekindlam I järelk.	Triööriga	0,5	1516	—	J. Soots, U.-Võidu as., Viljandimaal
33	" Kuldvihm II järelkülv.	"	0,5	1600	150	K. Tamm, Hageri v. Harjumaal
34	" Kuldvihm IV "	"	12,7	2190	14000	E. S. Ü. Luunja seemneksv., Tartumaal
35	" Võit VI "	Triumphiga	10,9	1700	11000	" Sandla " Saaremaal
36	" Võit V "	Triööriga	20	1310	14000	" Luunja " Tartumaal
37	" Kuldtera I "	Triumphiga	4,5	2450	9000	V. Harpe, Äntu m., Virumaal
38	Lipukaer Dr. Eisenschmidt	Triööriga	24,5	1074	28000	E. S. Ü. Luunja seemnekasv., Tartumaal
39	Pefusk , varane				4800	A. Hunnius, Habaja m. Harjumaal

Väljapaneku number nimekirja järele	Riigi Seemnekontrolljaamas kindlaks tehtud seemne väärtus															Auhinnamõist- jate otsuse järele			Punktide kogusumma	A u h i n d
	Idanevus			P u h t u s									1000 tera raskus		Hollandi kaal nl.	Värvi hindamise number	Ühtluse hinda- mise number	Lõhna hindamise number		
	Energia	Idanevaid seemn. %	Hindamise number	Puhta- teri %	Prügi, haga- naid ja liiva %	Lõhut. vigas- tat. ja poolik. teri %	Kasvanud teri %	Võõraid kultuurtaim. seemn. %	Umbrohu seemn. %	Nõgipäid %	Hindamise number	Kestata teri %	Grammi	Hindamise number						
27	82	93	6	99,74	0,10	0,11	—	0,04	0,01	—	9	0,23	34,95	5	85,5	5	5	0	30	III
28	82	95	8	99,37	0,15	0,26	0,06	0,14	0,02	—	8	0,65	35,95	5	85,5	5	5	0	31	III
29	92	96	9	99,49	0,06	0,31	—	0,12	0,02	—	8	2,68	35,97	5	85,5	5	4	0	31	III
30	92	94	7	99,15	0,14	0,08	0,08	0,54	0,01	—	7	3,08	35,97	5	87,5	5	4	0	28	
31	91	95	8	99,33	0,08	0,24	0,08	0,17	0,10	—	8	2,0	35,50	4	88	5	4	0	29	
32	91	95	8	97,24	0,14	0,57	—	2,05	—	—	1	1,84	32,75	5	75	5	4	0	23	
33	86	99,3	14	99,90	0,08	—	—	0,02	—	—	10	0,03	32,82	5	85,5	5	4	0	38	I
34	96	97,8	11	99,76	0,09	0,07	0,03	0,03	0,02	—	9	0,52	29,67	3	80,5	5	4	0	32	III
35	78	95	8	99,25	0,12	0,47	0,02	0,09	0,05	—	8	3,44	35,40	4	95,5	5	4	0	29	
36	94	96	9	98,86	0,18	0,64	0,19	0,13	—	—	7	1,25	37,72	5	88	5	5	0	31	III
37	86	96	9	99,49	0,09	0,19	—	0,20	0,03	—	8	2,20	32,0	5	90	5	5	0	32 ¹⁾	
38	81	98,6	13	99,84	0,03	0,08	—	0,05	—	—	9	0,75	31,10	5	79	4	4	0	35	II
39	98,3	98,3	12	97,51	—	0,58	0,09	1,82	—	—	4	—	195,15	5	—	5	4	0	30	III

1) Sort meil alles tunnustamata.

Väljapaneku number nimekirja järele	Vilja liiga ja sordi nimetus	Kuidas sorditud ja puhastatud	Mitu hektaari oli 1929. a. küllitud	Saak kilogr. ühelt hektaarilt 1929. a.	Proovile vastava seemn. müügitaga- vara kg.	Väljapanija nimi ja elukoht
40	Pelusk	Triööriga	—	—	1500	Väimela põllutöökool, Võrumaal
41	Söödahernes Solo	Tigutriööriga	0,67	2800	1000	E. S. Ü. Luunja seemnekasvandus, Tartumaal
42	„ Solo	„	4	490	1500	Plato n. lastekodu, Harjumaal
43	„ Solo	Triumphiga	0,5	640	—	K. Tamm, Hageri v., „
44	Põldhernes Concordia	Tigutriööriga	1,57	1228	1065	E. S. Ü. Jõgeva seemnekasvandus, Tartumaal
45	Lina Võru	„	0,82	590	—	P. Rebane, Rõuge as., Võrumaal
46	„ Lätist	Tuulikuga	2,6	595	—	J. Diesfeldt, V.-Vändra, Pärnumaal
47	„ Võru	„	0,74	490	—	P. Kala, Vana-Roosa, Võrumaal
48	Punane ristikhein	„	0,3	200	—	K. Tamm, Hageri v., Harjumaal
49	Timut Jõgeva Sordik. orig. nr. 54 1927. a. külv	Triumphiga	2,0	541	1080	E. S. Ü. Jõgeva seemnekasvandus, Tartumaal
50	„ „ 1928. „ „	„	3,23	532	1595	„ Jõgeva „ „
51	„ Primus 1925. „ „	„	1,48	540	730	„ Jõgeva „ „
52	Timut	„	1,5	280	—	A. Brasche, Kullamaa kirikum., Läänemaal

Väljapaneku number nimekirja järele	Riigi Seemnekontrolljaamas kindlaks tehtud seemne väärtus											Auhinnamõistjate otsuse järele			Punktide kogusumma	A u h i n d		
	Idanevus			P u h t u s							1000 tera raskus		Värvi hindamise number	Ühtluse hinda- mise number			Lõhna hindamise number	
	Energia	Idanevaid seemn. %	Hindamise number	Puhtaid teri %	Prügi, haga- naid ja liiva %	Lõhut. vigas- tat. ja poolik. teri %	Kasvanud teri %	Võõraid kultuurtaim. seemn. %	Umbrohu seemn. %	Hindamise number	Kestata % teri	Grammi						Hindamise number
40	83	93	6	98,87	0,01	1,00	0,1	0,02	—	9	—	148,80	5	5	5	0	30	III
41	76	93	6	99,23	—	0,77	—	—	—	10	—	242,25	5	5	4	0	30	III
42	81	94	7	96,12	—	3,76	0,11	0,01	—	5	—	281,30	5	5	5	0	27	III
43	71	92	5	98,16	0,01	1,83	—	—	—	9	—	284,45	5	5	5	0	29	III
44	78	92	5	99,79	—	0,21	—	—	—	10	—	230,5	5	4	5	0	29	III
45	99	99	15	98,80	0,66	0,36	—	0,18	—	7	—	4,61	5	5	5	0	37	I
46	70	98	15	99,25	0,24	0,26	—	0,25	—	8	—	4,21	2	5	5	0	35	I
47	91	99,1	15	98,01	0,42	0,48	—	1,09	—	4	—	4,60	5	5	5	0	34	II
48	42	49 ¹⁾	1	92,3	3,35	0,25	—	3,70	0,40	1	—	1,53	4	4	3	0	13	III
49	86	89	5	99,26	0,25	—	—	0,44	0,05	8	29,75	0,45	5	5	5	0	28	II
50	94	96	12	99,48	0,43	—	—	—	0,09	9	30,50	0,45	5	5	5	1	35	
51	90	92	8	98,91	0,75	—	—	0,10	0,24	7	29,38	0,42	5	5	5	1	29	
52	90	93	9	92,37	2,50	—	—	3,75	1,38	1	16,25	0,55	5	4	3	0	22	

1) kõvu 43,1 %, paisund 5,3 %

Väljapaneku number nimekirja järele	Vilja liigi ja sordi nimetus	Kuidas sorditud ja puhastatud	Mitu hektaari oli 1929. a. külitud	Saak kg. ühelt hektaarilt 1929. a.	Proovile vastava seemn. müügitaga- vara kg.	Väljapanija nimi ja elukoht
53	Päris aruhein Jõgeva Sordik. orig. nr. 47 A. 1928. a. külv	Teguri tuulikuga	0,74	852	595	E. S. Ü. Jõgeva seemnekasv., Tartumaal
54	" " 1926. " "	" "	0,45	480	240	" Jõgeva " "
55	" Puiatu 1926. " "	Tuulikuga	0,33	447	131	K. Mensenkampff, Soosaare m., Viljandimaal
56	" 1928. " "	Triumphiga	0,3	468	70	Arkna põllutöökool, Virumaal
57	" Lyngby 1928. " "	Teguri tuulikuga	2,5	438	1168	E. S. Ü. Putkaste seemnekasv., Hiiumaal
58	" Lyngby 1927. " "	Triumphiga	6,7	600	4000	" Luunja " Tartumaal
59	" Daenhfeldi 1924. " "	Teguri tuulikuga	0,72	152	108	" Sandla " Saaremaal
60	Punane aruhein 1928. a. külv võsundiline	" "	0,45	700	350	" Jõgeva " Tartumaal
61	" 1928. " "	" "	0,1	104	16	K. Mensenkampff, Soosaare m., Viljandimaal
62	Aasnurmik 1928. a. külv	Tuulikuga	0,09	156	—	K. Mensenkampff, " "
63	Hiline nurmik 1928. a. külv . . .	" "	0,12	400	14	K. Mensenkampff, " "
64	Kerahein Daenhfeldi 1924. a. külv	Teguri tuulikuga	0,92	184	136	E. S. Ü. Sandla seemnekasv., Saaremaal
65	" 1925. + 1928. " "	" "	0,11	156	—	K. Mensenkampff, Soosaare m., Viljandimaal

Väljapaneku number nimekirja järele	Riigi Seemnekontrolljaamas kindlaks tehtud seemne väärtus													Auhinnamõistjate otsuse järele			Punktide kogusumma	A u h i n d	
	Idanevus			P u h t u s									1000 tera raskus		Värv hindamise number	Ühtluse hinda- mise number			Lõhna hindamise number
	Energia	Idanevaid seemn. %	Hindamise number	Puhta- teri %	Prügi haga- naid ja liiva %	Lõhut. vigas- tat. ja poolik. teri %	Kasvanud teri %	Võõraid kultuurtaim. seemn. %	Umbrohu seemn. %	Tüüje %	Hindamise number	Grammi	Hindamise number						
53	94	97	14	96,40	0,70	—	—	1,32	0,48	1,10	3	2,06	5	5	5	0	32 ¹⁾		
54	86	93	10	97,68	1,00	—	—	0,32	0,15	0,85	7	2,05	5	5	5	0	32	II	
55	95	97,6	14	98,24	0,50	—	—	0,30	0,06	0,90	8	2,59	5	4	5	0	36	I	
56	85	93	10	95,52	0,25	—	—	0,08	0,25	3,90	3	1,90	5	5	4	—1	26	III	
57	78	90	7	97,45	1,38	—	—	0,12	0,11	0,94	7	1,85	4	5	5	0	28	III	
58	95	97	14	99,35	0,24	—	—	—	0,06	0,35	10	2,21	5	5	5	0	39	I	
59	88	96	13	93,40	1,65	—	—	0,90	1,35	2,70	2	2,10	5	5	4	0	29	III	
60	90	95	12	95,20	0,35	—	—	0,45	0,10	3,90	3	1,51	5	5	4	0	29	III	
61	89	91	8	90,37	0,45	—	—	0,52	0,46	8,20	1	1,11	4	5	3	0	21		
62	31	82	13	99,40	0,20	—	—	0,20	—	0,20	10	0,34	5	5	5	0	38	I	
63	66	84	13	91,10	1,00	—	—	0,20	0,30	7,40	2	0,20	5	5	3	0	28		
64	76	88	7	88,52	0,70	—	—	0,20	0,30	10,28	3	1,01	5	5	4	0	24		
65	81	95	14	89,29	0,30	—	—	0,25	0,04	10,12	5	1,20	5	5	4	0	33	II	

1) Seemnekasvatuse nõudeid põllul pole küllalt silmas peetud, sellepärast jääb auhindamata.

Väljapaneku number nimekirja järele	Vilja liigi ja sordi nimetus	Kuidas sordidud ja puhastatud	Mitu haktööri oli 1929 a. külitud	Saak klg. ühelt hektaarilt 1929. a.	Proovile vastavat seemet on praegu mitu klg.	Väljapanija nimi ja elukoht
66	Ohfetu luste 1928. a. külv	Teguri tuulikuga	0,83	324	210	E. S. Ü. Jõgeva seemnekasv., Tartumaal
67	" "	" "	0,28	—	40	K. Mensenkampff, Soosaare m., Viljandimaal
68	Aasarebasesaba 1927. a. külv	Kätsitsi	1,48	300	400	E. S. Ü. Jõgeva seemnekasv., Tartumaal
69	Paelrohi 1) 1927. a. külv	Triumphiga	0,75	27	15	" Jõgeva " "
70	Söödanaeris Oestersundom	Tigutriööri	1,65	472	733	" Sandla " Saaremaal
71	" " Oestersundom	Teguri tuulikuga	1	324	324	" Putkaste " Hiiumaal
72	" " Oestersundom	Triumphiga	0,1	400		A. Brasche, Kullamaa kirikum., Läänemaal
73	Söödapheet Eckendorfi kollane	Teguri tuulikuga	1,93	1015	1852	E. S. Ü. Sandla seemnekasv., Saaremaal
74	" " Eckendorfi "	" "	3	1092	3300	" Putkaste " Hiiumaal
75	" " Eckendorfi "	" "	5,2	—	—	" Luunja " Tartumaal
76	Söödaporgand Champion	" "	0,67	367	245	" Putkaste " Hiiumaal
77	" " Champion	" "	1	300	292	" Sandla " Saaremaal

1) Liigi hindamiseks puuduvad tarvilikud alused.

Väljapaneku number nimekirja järele	Riigi Seemnekontrolljaamas kindlaks tehtud seemne väärtus													Auhinnamõist- jate otsuse järele			Punktide kogusumma	A u h i n d	
	Idanevus			P u h t u s									1000 tara raskus		Värv hindamise number	Ühtluse hinda- mise number			Lõhna hindamise number
	Energia	Idanevaid seemn. %	Hindamise number	Puhtaid teri %	Prügi, haga- naid ja liiva %	Lõhnut, vigas- tat. ja poolik. teri %	Kasvanud teri %	Võõraid kultuurtaim. seemn. %	Umbrohu seemn. %	Nõgipäid %	Tühje %	Hindamise number	Grammi	Hindamise number					
66	93	95	11	95,20	0,60	—	—	0,60	0,10	0,10	3,40	3	4,40	5	5	5	0	29	III
67	96	96	12	93,90	1,60	—	—	0,20	0,10	—	4,20	3	4,15	5	5	5	0	30	III
68	84	93	15	89,60	0,70	—	—	0,35	—	—	9,35	10	1,00	5	5	5	0	40	I
69	32	75		98,80	0,93	—	—	0,12	0,15	—	—		0,80						
70	98,5	98,5	14	99,38	0,15	0,40	—	0,05	0,02	—	—	10	2,26	5	5	4	0	38	I
71	98	98,5	14	99,75	0,05	0,20	—	—	—	—	—	10	2,38	5	5	5	0	39	II ²⁾
72	98,5	98,6	14	98,70	0,10	1,00	0,10	—	0,10	—	—	9	2,52	5	4	5	0	37	III ³⁾
73	121/68	186/72	7	98,29	0,96	—	—	—	0,05	—	0,70	8	18,07	4	4	4	0	27	III
74	231,3/89,6	243,3/92,3	15	99,46	0,22	—	—	—	0,08	—	0,24	10	16,02	3	5	5	—1	37	I
75	145/70	178/78	10	99,51	0,49	—	—	—	—	—	—	10	27,05	5	5	5	0	35	II
76	70	77	10	96,80	2,10	0,25	—	—	0,85	—	—	6	1,58	5	5	5	0	31	II
77	56	63	3	98,80	0,50	0,70 ⁴⁾	—	—	—	—	—	9	1,05	5	5	5	0	27	III

2) Seemnekasvatuse nõudeid põllul ei ole küllaldaselt silmas peetud, sellepärast ei saa I auhinda määrata.

3) Tagavara vähesuse tõttu antud III auhind. 4) Sellest kiduraid 0,60 %.

Väljapaneku number nimekirja järele	Vilja liigi ja sordi nimetus	Kuidas sorditud ja puhastatud	Mitu hektaari oli 1929. a. külitud	Saak kg. ühelt hektaarilt 1929. a.	Proovile vastava seemn. müügitäga- vara kg.	Väljapanija nimi ja elukoht
78	Aiahernes Ameerika ime	Triööriga	0,16	2100	350	E. S. Ü. Luunja seemnekasv., Tartumaal
79	" Folgeri roheline	"	0,04	3000	80	" Luunja " "
80	" Gradus Ideal	"	0,18	2165	350	" Luunja " "
81	" Suttoni Pioner	Tuulikuga	0,09	2220	140	" Luunja " "
82	Söögiporgand Nantes	Teguri tuulikuga	1	57	51	" Sandla " Saaremaal
83	" Nantes	Triumphiga	0,025	—	—	A. Brasche, Kullamaa kirikum., Läänemaal
84	Söögikaal Krasnoselski	Tigutrööriga	0,70	742	511	E. S. Ü. Sandla seemnekasv., Saaremaal
85	" Krasnoselski	"	0,93	1206	146	" Jõgeva " Tartumaal
86	Pääkapsas Enkhuizen	Kangasmasinaga	0,09	2422	210	" Luunja " "
87	" Enkhuizen	Triumphiga	0,1	810	—	A. Brasche, Kullamaa kirikum., Läänemaal
88	Redis Non plus ultra	"	0,0025	480	—	A. Brasche " " "
89	Kõõmel	"	0,18	666	100	E. S. Ü. Luunja seemnekasv., Tartumaal

Väljapaneku number nimekirja järel	Riigi Seemnekontrolljaamas kindlaks tehtud seemne väärtus											Auhinnamõistjate otsuse järele			Punktide kogusumma	A u h i n d	
	Idanevus			P u h t u s							1000 tera raskus		Värvi hindamise number	Ühtluse hinda- mise number			Lõhna hindamise number
	Energia	Idanevaid seemneid %	Hindamise number	Puhtaid teri %	Prügi, haga- naid, tühje ja liiva %	Lõhutud, vi- gast, ja poo- litat. teri %	Võõraid kultuuritaim seemneid %	Umbrohu seemneid	Kiduraid ja kasvanuid%	Hindamise number	Grammi	Hindamise number					
78	88	94	14	99,92	—	0,08	—	—	—	10	201,90	5	5	5	0	39	I
79	75	91	11	99,30	—	0,70	—	—	—	8	231,75	5	5	5	0	34	II
80	83	90	10	98,11	—	1,89	—	—	—	6	345,10	5	5	5	0	31	
81	79	91	11	99,42	—	0,58	—	—	—	8	331,65	5	5	5	0	34	
82	61	68	6	96,50	1,40	0,05	—	0,30	kiduraid 1,75	6	1,04	5	5	5	0	27	III
83	64	71	7	97,85	0,85	0,60	—	0,70	—	7	1,23	5	4	5	0	28 ¹⁾	III
84	88	93	10	99,45	0,10	0,30	—	0,15	—	10	2,15	1	5	4	0	30	
85	95	98,3	15	99,60	0,10	0,30	—	—	—	10	2,23	1	5	5	0	36	II
86	87	90	15	97,62	0,85	1,50	—	0,03	—	5	3,28	3	5	5	0	33	II
87	91	94	15	98,82	0,30	0,80	—	0,08	—	7	3,37	3	5	5	0	35 ¹⁾	II
88	79	82	13	98,65	0,55	0,35	—	0,35	kasvanud 0,10	7	7,60	2	3	3	0	28	
89	66	88	8	99,60	0,30	—	—	0,10	—	10	2,41	5	5	5	0	33	

1) Tagavara auhindamiseks vähe.

Väljapaneku number nimekirja järel	Vilja liigi ja sordi nimetus	Kuidas sorditud ja puhastatud	Mitu hektaari oli 1929. a. kültitud	Saak kilogr. ühelt hektaarilt 1929. a.	Proovile vastava seemnemüügi taga- vara kg.	Väljapanaja nimi ja elukoht
90	Sigur Magdeburg	Triumphiga	0,56	311	175	E. S. Ü. Luunja seemnekasvandus, Tartumaal
91	„ Magdeburg	Teguri tuulikuga	0,38	321	114	„ Sandla „ Saaremaal
92	Aedspinat Viktoria	Triumphiga	0,37	714	150	„ Jõgeva „ Tartumaal
93	„ Viktoria	„	0,0016	780	—	A. Brasche, Kullamaa kirikum., Läänemaal

Eesti vanem päevaleht

„POSTIMEES“

74. aastakäik

74. aastakäik

on tuumakam suur ajaleht Eestis. — Sisult värsked ja päevauudisterikas.

Kaunistatud hulga piltidega sise- ja välismalt.
Ilmub mitmevärvilises trükkis. On trükitehnika viimane sõna.

Tutvunege „Postimehega“ ja Teie ei loobu temast kunagi!
Soovitage kõigile oma sõpradele „Postimeest“: see rahuldab
neid kahtlemata!

1. jaanuarist 1930. a. algas ilmumist värvitrükkis
ainukene omalaadiline uudse majapidamise
erapooletu nädalaleht

„MAAMEES“.

„Maamees“ on leht igale maapidajale, igale linnu-
ja loomapidajale, igale perenaisele.

„SÄDEMED“

on ainuke eesti ilukirjanduslik pilkeleht.

Väljapaneku number nimekirja järele	Riigi Seemnekontrolljaamas kindlaks tehtud seemne väärtus											Auhinnamõistjate otsuse järele			Punktide kogusumma	A u h i n d		
	Idanevus			P u h t u s								1000 tera raskus		Värvi hindamise number			Ühtluse hinda- mise number	Lõhna hindamise number
	Energia	Idanevaid seemneid %	Hindamise number	Puhtaid teri %	Prügi, haga- naid ja liiva %	Lõhutud, vi- gast ja poo- litat. teri %	Võõraid kultuurtaime seemneid %	Umbrohu seemneid %	Tühje %	Hindamise number	Kestata teri %	Grammi	Hindamise number					
90	85	87	14	95,50	2,69	0,19	—	1,00	0,62	9	—	1,56	4	5	5	0	37	II
91	87	89	14	93,06	0,87	0,19	—	0,38	5,50	8	1,25	1,51	4	5	5	0	36	II
92	75	85	5	98,92	0,95	—	—	0,08	0,05	9	—	9,25	3	5	5	0	27	III
93	80	92	12	99,30	0,55	—	—	0,15	—	10	—	7,70	1	5	5	0	33 ¹⁾	

1) Tagavara auhindamiseks liiga vähe.

„LASTELEHT“

on pildirikas, huvitava sisuga värvitrukis
ilmuv vanem Eesti kuukiri lastele.

„TERVIS“

on üldiselt tunnustatud rahvalik tervishoiu
ajakiri. Toob selgelt ja arusaadavalt pare-
maid kirjutusi kõikide tervishoiu küsimuste
kohta.

„Postimehe“ tellimisi võtavad vastu kõik „Postimehe“ telli-
miste vastuvõtjad, kõik postiasutused üle riigi ja „Postimehe“
talitused: Peakontor Tartus, Jaani tän. 11-13. Telefonid:
toimetis 1-86, 2-86, 9-86; ärijuhatus 80. Tallinna kontor
Tallinnas, Vene tän. 1. Telefonid: 16-11 ja 30-81.

„Postimehe“ ja ta maksuliste lisade tellimishinnad:

Postiga: 1 kuu peale 150 s., 2 kuu peale 300 s., 3 kuu
peale 370 s., iga lisakuu 120 s., 6 kuu peale 725 s., 12 kuu peale
1400 s. Postita: 1 kuu peale 135 s., 2 kuu peale 270 s.,
3 kuu peale 325 s., iga lisakuu 105 s., 6 kuu peale 625 s., 12 kuu
peale 1250 s. Välismaale — 4 kr. Poola, Leedu, Lätimaale —
kodumaa hinnad. „Maamees“ 30 s. kuus, „Sädemed“ 35 s. kuus,
„Lasteleht“ 10 s. kuus, „Tervis“ 20 s. kuus. — Aadressi muut-
mine 25 senti.

Väljapaneku number nimekirja järel	Sordi nimetus	Mitu ha oli 1929. a. maas	Saak kg. hektaarilt 1929. a.	Proovile vastavat seemet on praegu müüa kg.	Kg. hind senti	Auhind	Väljapanaja nimi ja asukoht
94	Kartul Printsess			1229		} Ühine II auhind Majesteedi, Up to date, Odenvaldi sinise, Kõigevarasema kollase, Parmassia, Deodara ja Sileesia eest	} Eesti Seemnevilja Ühisus Jõgeva Seemnekasvandus Tartumaal
95	„ Impeeria			1474			
96	„ Majesteet			5208			
97	„ Up do date			1966			
98	„ Pepo			8894			
99	„ <u>Odenvaldi sinine</u>			3194			
100	„ <u>Ekspress</u>			1475			
101	„ Kõigevarasem kollane			2949			
102	„ Viktor			492			
103	„ Jorgi hertsog			—			
104	„ Hindenburg			1228			
105	„ Hellena			295			

Väljapaneku number nimekirja järel	Sordi nimetus	Mitu ha oli 1929. a. maas	Saak kg. hektaarilt 1929. a.	Proovile vastavat seemet on praegu müüa kg.	Kg. hind senti	Auhind	Väljapaneeja nimi ja asukoht
106	Kartul Parnassia			3,782			Eesti Seemnevilja Ühisus Jõgeva Seemnekasvandus Tartumaal
107	" Jõgeva Reichskanzler			886			
108	" Jõgeva Maercker			1,720			
109	" Deodara			6,584			
110	" Sileesia			1,916			
111	" Industrie			1,180			
112	" Jubel	15	17,280				A. Hunnius, Habaja m., Harjumaal
113	" Odenvaldi sinine	1	17,000	14,000		II	
114	" Deodara	4	17,000	35,000		II	
115	" Jubel	3	15,000	30,000	5	II	V. Harpe, Äntu m., Virumaal
116	" Odenvaldi sinine	1,5	23,000	15,000	5	II	
117	" " "		15,000	1,600		III	K. Tamm, Hageri v., Harjumaal

Igal aastal korraldatud väetuskatsed tõendavad hinnaväärsete sünteetiliste **LÄMMASTIK - VÄETISTE** suurepärast mõju.

LUBISALPEETER IG — 15,5 % lämmastikku ja 28% lupja (vastab umbes 50% söehapu lubjale).

LEUNASALPEETER BASF — (Ammoonisulfaatsalpeeter) — 26% lämmastikku, sellest umbes $\frac{1}{4}$ salpeeter - lämmastikku ja $\frac{3}{4}$ ammoniak-lämmastikku.

LUBIAMMOONSALPEETER IG — 20,5 % lämmastikku, sellest umbes $\frac{1}{2}$ salpeeter-lämmastikku ja umbes $\frac{1}{2}$ ammoniak-lämmastikku ja umbes 35% söehapu lupja.

VÄÄVELHAPU AMMONIAK — 20,6% lämmastikku.

Täisväetis **NITROFOSKA IG** — 16,5% lämmastikku, 16,5% fosforhapet ja 20% kaalilt.

Müügil põllumajandusliikudes ühis- ja erikauplustes.

STICKSTOFF-SYNDIKAT — BERLIN.

Väetisainete tarvitamise ja mõju kohta annab tasuta nõu ja juhatus ning korraldab põllumeeste juures väetuskatseid.

Väetusnõuande büroo, Tallinn, Pikk 40. Telefon 17-41.

Igal aastal korraldatud väetuskatsed tõendavad hinnaväärsete sünteetiliste **LÄMMASTIK - VÄETISTE** suurepärast mõju.

III. Katseasjanduse osakond.

I. Tartu Ülikooli Taimebioloogiakatsejaam.

Katsete tagajärgi selgitavad tabelid:

- 1) Haljaskesa katsed,
- 2) külviaegade katsed,
- 3) külviiviiside katsed.

II. Riigi Põllutöökatsejaam.

Kogu diagramme ja proove katsetööde tulemustest.

III. Tooma Sookatsejaam.

Tabelid ja vihud väetuskatsete tagajärgedest. Mudelid maakuivatamis riistadest.

K a a l i on hädatarvilik põldudele, heinamaadele, karjamaadele, aiaviljadele jne.

K a a l i teeb taliviljad talvekindlateks, teeb orased vastupidavaks kevadiste külmade vastu, annab kõigile viljadele kasvujõudu ja annab selle tõttu head lõikust.

Kaaliga väetatud viljad kasvavad hästi ka vilul suvel, väetatud põllud annavad rikkaliku saagi.

Kaalita ei tohi jätta ükski põllumees oma põlde, sest ta annab kaaliväetise peale kulutatud raha 100 protsendiga tagasi.

Tasuta nõuandeid kõigis väetisküsimusis annab
KAALI AGRONOOMILINE BÜROO,

Tallinnas, Estoonia puistee 15-4.

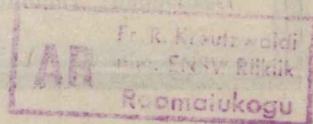
IV. Taimekaitse osakond.

I. Tartu Ülikooli Taimehaiguste Katsejaam.

Nõgipääd ja nende vastu võitlemine. (Tabelid ja peitsimisained.)

II. Tartu Ülikooli Entomoloogia Katsejaam.

1. Põldnälkjask ja tema tõrje.
2. Põldhiired ja nende tõrje.

Milleks maksate

hariliku elukindlustuse eest mujal asjata kõrgemaid preemiaid, kuna sama hinna eest ehk isegi

odavamalt võite meie juures sõlmida täieliku

perekonnakindlustuse kindlustussumma

kahetekordse väljamaksuga (peale mehe ja naise surma).

Moodsatest tariifidest suur valik. Tarvitusel eriti odava algpreemiaga kindlustusviis (aastapremia 20 ja 30 kr. 1000 kr. kindlustussumma pealt.

100% ülejääkidest makstakse poliisiomanikkudele tagasi.

Need paremused ongi põhjuseks, miks meie tegevus viimase 3 aasta jooksul on kasvanud pea

kahetekordseks:

1926. aastal oli preemiasaak 26.802.400 senti.

1929. „ „ „ „ 50.582.530 „

Kindlustusselts „Eesti“

Asut. 1907. aastal.

Seltsi valitsus: Tartus, Suurturg 10, omas majas.

Osakonnad: Tallinnas, Pärnus, Viljandis, Valgas, Võrus, Rakveres, Petseris ja Kuresaares.

Tallinna Eesti Majandusühisus

Kõnetraat 85.

Tallinn, Estonia puiestee nr. 21.

Kõnetraat 85.

Viljasorteerimise masin „Triumph“ ei tohi
puunduda ühelgi edukal põllumehel.
Talupidamine ilma kunstväetiseta
toob kahju!

Meil on alati laos ja pakume odavate
hindadega: **superfosfaati, kaalisoola,**
toomasjahu, tsiilisalpeetrit, väävel-
hapu ammoniumi kipsi, nitrofoskat j. t.

Tellige aegsasti, et ei tule kättesaamises viivitusi.

Muretsege aegsasti seemnevilja!

Pakume teile kõrgeväärtuslikke ristikkeina-, timoti-, viki- ja peluski-,
kaera-, odra ja igasuguseid aiavilja } **seemneid**

Soodsatel tingimustel.

Riigimõisade valitsus müüb allnimetatud mõisades

järgmisi omakasvatatud puhtsordilisi seemneid:

Harjumaal: — Kehra riigimõisas — Kehra kaudu
Kaer „Kehra saagirikas“ originaal seeme.

Harjumaal: — Kehtna riigimõisas — Keava kaudu
Rukis „Sangaste“ I paljundus.

Virumaal: — Vaeküla riigimõisas — Vaeküla kaudu
Kaer „Kehra varane“ II paljundus.

Järvamaal: — Säreveere riigimõisas — Türi kaudu
Suinisu „Rubiin“ I paljundus.

Tartumaal: — Tähtvere riigimõisas — Tartu kaudu
Rukis „Sangaste“ I paljundus ja lipukaer „Dr. Eisenschmidt'i Ö 3“.

Võrumaal: — Vana-Antsla riigimõisas — Antsla kaudu
Rukis „Sangaste“ I paljundus, rukis „Jaanirukis“ ja kaer „Kehra varane“ I paljundus.

Võrumaal: — Sõmerpalu riigimõisas — Sõmerpalu kaudu
Rukis „Sangaste“ I paljundus ja rukis „Jaanirukis“.

Pärnumaal: — Polli riigimõisas — Halliste kaudu
Rukis „Sangaste“ I paljundus.

Ostu asjus tuleb pöörata eeltähendatud riigimõisade valitsejate poole.

Riigimõisade valitsus Tallinn, Rahukohtu tän. nr. 5, telefon 18-88.

Esimene nisu-näitus.

Auhindajad: Kaubandus-Tööstuskoja poolt soovitatud pagarmeister **V. Steinberg**, Suurveski J. Puhk ja Pojad ülemölder **V. Lillak**, Tartu Ülikooli tehnoloogia laboratooriumi vanem assistent mag. chem. **Ants Sossi**.

1. Nisu-näitust korraldas Eesti Sordiparanduse Seltsi poolt valitud viieliikmeline komisjon järgmises koosseisus: A. Ehrlich, J. Johans, A. Käsebier, J. Nihtig ja M. Pill (esimees).

2. Näitusele saadetud nisu proovide hindamist toimetasid: 1. Riigi Põllutöö Katsejaam, määrares terade niiskuse ja proteini sisalduse; 2. Riigi Seemnekontrolljaam, määrares puhtuse (ka idanenud ning vigastatud terad) ning 1000 tera kaalu, ja 3. Jõgeva Sordikasvandus, määrares tera klaasisuse ja hektoliitri kaalu, jahvatades ning prooviküpsetuse abil küpsetusomadusi määrares.

3. Auhindamist toimetati punktide abil. Kõrgemaid punkte anti nimelt niiskuse sisaldusel — 10 punkti alla 14,1 % niiskusega proovile, hektoliitri kaalul — 10 punkti üle 80 kg., tooreproteiniil — 10 punkti talinisul üle 12,5 % ja suinisul üle 13,0 %, terade ühtlust ja jahu värvi, proovipätsi koorukese, sisu ehituse ja sisu värvi igat 5 (kõrgem) punktiga. Kõik need olid plüspunktid, kuna järgmisi omadusi hinnati miinuspunkttega, kus parem 0 ja halvem «-5». Miinuspunkttega hinnati puhtust (0 — kus prügi j. n. e. alla 0,5 %), idanenud teri (0 — kus neid alla 0,5 %) ja lõhna (0 — kus halba lõhna polnud tunda).

4. Auhindamisel arvestati eraldi tera hindamisel ja jahu- ning prooviküpsetamisel antud punktide kogusummadega.

5. Auhindu määrati: esimesi — 6, teisi — 7 ja kolmandaid — 6, kokku 19 auhinda.

6. Nisu näituse korraldustööde kulude katteks andsid toetust ja määrasid auhindu: Põllutöö- ja Majandusministeeriumid, Riigimõisate Ülemvalitsus, Eesti Tarvitajate Keskühisus, Eesti Seemnevilja Ühisus, Eesti Põllumeeste Selts Tartus, Tartu Majanduse Ühisus, P-K. Estonia, Suurveski J. Puhk ja Pojad, Väetus-Nõuande Büroo, Tshiilisalpeetri Komitee j. t.

Tänu neile toetustele avanes Eesti Sordiparanduse Seltsil võimalus selle kuluka näituse korraldamiseks.

7. Lisas on toodud meile välismaadelt sisseveetavate nisude hindamise andmed. Hindamine sündis samuti nagu nisu-näituse proovel.

Järjekorra number	Proovi number	Sordi nimi	Kasvataja nimi ja asukoht	Põllu suurus ha.	Saak kg.	Terade analüüs								
						Puhtus %	Vigastatud ja poolik. teri %	Idanenud teri %	Tungal- ja nõgpää teri %	Prügi, liiva, mulda %	Kultuuritaimede seemneid %	Umbruha seemneid %	Kiduraid teri %	Hindamise punktid
1	29	Talinisu Sangaste	E. S. Ü. Luunja seemnekasvandus, Tartumaal . . .	4	5412	99,88	0,06	0,03	—	0,03	—	—	—	
2	45	"	A. Ehrlich, Puuna asund., Järvamaal	2,75	4060	99,00	0,06	0,03	—	0,05	0,81	0,05	—	-1
3	60	"	H. Männik, Neeruti asund., Virumaal	1,25	2500	98,99	0,48	0,31	—	0,11	0,08	0,03	—	-1
4	67	"	Tähtvere riigimõis, Tartumaal	3	4600	99,54	0,15	0,02	0,03	0,05	0,15	0,06	—	
5	25	Villa	E. S. Ü. Putkaste seemnekasvandus, Hiiumaal . .	12	22550	99,44	0,03	0,52	—	0,01	—	—	—	
6	39	"	" Jõgeva " Tartumaal	9,7	11242	99,44	0,09	0,28	—	0,08	—	0,04	0,07	
7	42	"	" Sandla " Saaremaal	5,6	10128	99,89	0,01	0,03	0,01	0,03	—	0,03	—	
8	69	"	E. Turmann, Pikva asund., Harjumaa	1,5	3150	99,53	0,16	0,08	—	0,17	—	0,05	0,07	
9	21	Thule	Kehtna riigimõis, Harjumaa	—	—	99,82	—	0,02	—	0,02	0,05	0,09	—	
10	34	"	Vana-Antsla riigimõis, Võrumaal	9	18200	99,67	0,03	—	—	0,04	0,22	0,14	—	
11	35	"	Helme riigimõis, Valgemaal	2	3424	99,69	0,12	—	0,01	0,01	0,13	0,04	—	

Niiskuse		Hektoliitri kaal		1000-tera-kaal gr.	Toorest proteini kuivain.		Tera klaasisus	Tera hindamise punktid				Jahu värv	Küpsetatud proovipätsi				Punktide kogusumma	A u h n d	Järjekorra number
%	Hindamise punktid	kg	Hindamise punktid		%	Hindamise punktid		Ühtluse poolest	Värv poolest	Lõhna poolest	Idanenud terade sisald. poolest		Maht cem	Koorukese sileduse ja värvi hindam. punktid	Sisu ehituse hindam. punktid	Sisu värvi hindam. punktid			
14,9	8	80,6	10	37,62	13,2	10	37,6	5	5	0	0	3	299	2	3	4 ^{1/2}	50 ^{1/2}	I	1
15,2	7	78,2	8	38,70	12,9	10	48,9	3	5	0	0	3	307	5	1	3	44	II	2
14,3	9	78,6	8	38,47	11,6	7	20,1	4	5	-1	0	3	309	5	4	4 ^{1/2}	47 ^{1/2}	I	3
14,3	9	79,0	9	32,60	12,7	10	30,8	4	4	0	0	4	321	4	4	4 ^{1/2}	52 ^{1/2}	I	4
13,5	10	77,8	7	37,65	9,7	1	3,9	5	5	0	0	5	323	3	3	4	43	III	5
14,7	8	75,4	5	28,37	11,1	5	25,6	3	5	0	0	4	340	3	1	3	37		6
17,8	2	74,2	4	32,75	9,7	1	13,6	3	5	-1	0	5	300	1	2	4	26		7
10,6	10	74,6	4	30,77	10,4	3	17,0	3	4	-1	0	5	278	1	3	4	36		8
13,4	10	74,6	4	40,15	10,6	3	12,2	5	5	0	0	4	246	1	4	3	39	III	9
14,4	9	78,4	8	37,20	10,9	4	13,7	5	5	0	0	4	280	1	3	4	43	III	10
13,1	10	76,2	6	40,32	12,5	10	20,9	4	5	-1	0	3	321	2	1	4	44	II	11

Järjekorra number	Proovi number	Sordi nimi	Kasvataja nimi ja asukoht	Põllu suurus ha	Saak kg	Tera analüüs Riigi Seemnekontrolljaama andmed								
						Puhituse %	Vigastatud ja poolikuid teri %	Idanenud teri %	Tungal- ja noogipää teri %	Prügi, liiva, mulda %	Kultuurtaimede seemneid %	Umbrohu seemneid %	Kiduraid teri %	Hindamise punktid
12	28	Svea	E. S. Ü. Luunja Seemnekasvandus Tartumaal . . .	4,8	3547	99,91	—	0,03	—	0,01	0,05	—	—	
13	41	"	E. S. Ü. Sandla Seemnekasvandus Saaremaal . . .	6,1	11877	99,86	0,02	0,07	—	0,02	—	0,03	—	
14	68	"	Turmann, Pikva as. Harjumaal	1,5	2850	99,87	0,01	—	0,01	0,10	—	0,01	—	
15	88	Kuusiku nr.75	Riigi põllutöö katsejaam	0,5	600	98,24	0,68	0,82	—	0,03	0,22	0,01	—	—3
16	26	Teadmata	Kuremaa riigimõis Tartumaal	3,0	201 ?	99,18	0,12	0,08	0,06	0,05	0,34	0,17	—	—1
17	27	"	Moisekatsi riigimõis Võrumaal	8,1	8837	99,81	0,01	0,02	—	0,02	0,13	0,01	—	
18	32	"	Huuksi riigimõis Järvemaal	2,2	2086	99,47	0,07	—	—	0,15	0,02	0,29	—	
19	38	"	Kuusiku riigimõis	6,0	6498	99,92	—	0,03	—	0,01	0,04	—	—	
20	63	"	J. Veiler Haimre v. Jõeääre k. Läänemaal . . .	1,0	1050	99,85	0,02	0,06	0,01	0,02	0,03	0,01	—	
21	65	"	J. Ernesaks Rae v. Lagedi k. Harjum.	0,6	1150	98,53	0,61	0,42	0,01	0,02	0,34	0,07	—	—2

Niiskuse		Hektoliitri kaal		1000-tera-kaal gr.	Toorest proteiini kuivain.		Tera klaasisus	Tera hindamise punktid				Jahu värv	Küpsetatud proovipätsi				Punktide kogusumma	A u h i n d	Järjekorra number
%	Hindamise punktid	kg.	Hindamise punktid		%	Hindamise punktid		Ühituse poolest	Värv poolest	Lõhna poolest	Idanenud terade sisald. poole		Maht cm.	Koorukese sileduse ja värvi hindam.punktid	Sisu ehituse hindam.punktid	Sisu värvi hindam.punktid			
11,5	10	77,8	7	32,27	12,5	10	29,4	3	4	0	0	3	254	1	2	4 ^{1/2}	44 ^{1/2}	II	12
16,4	5	77,8	7	32,22	10,3	2	4,2	4	5	0	0	4	266	1	2	3	33		13
13,1	10	75,0	5	33,10	10,6	3	9,6	3	4	-2	0	4	241	1	2	3	33		14
13,7	10	74,2	4	34,97	10,5	3	6,0	3	5	0	-1	2	299	4	4	4 ^{1/2}	35 ^{1/2}		15
14,3	9	76,0	6	40,47	10,4	3	5,6	3	5	0	0	2	321	4	1	4	36		16
14,3	9	76,4	6	34,57	11,5	6	20,5	3	3	0	0	3	273	2	3	4	39	III	17
15,2	7	75,4	5	39,37	10,7	4	17,0	4	5	-1	0	2	289	4	3	4	37		18
11,1	10	75,0	5	37,55	9,1	1	8,1	4	4	0	0	5	351	1	2	3	35		19
17,4	3	76,2	6	35,50	10,8	4	11,4	4	3	0	0	4	283	4	3	3	34		20
15,5	7	75,8	5	39,75	10,3	2	3,0	3	3	0	0	4	301	4	1	3	30		21

Järjekorra number	Proovi number	Sordi nimi	Kasvataja nimi ja asukoht	Põllu suurus ha	Saak kg	Tera analüüs Riigi Seemnekontrolljaama andmed								
						Puhtuse %	Vigastatud ja poolikuid teri %	Idanenud teri %	Tungal- ja nogipää teri %	Prügi, liiva, mulda %	Kultuurtaimede seemneid %	Ümbrõhu seemneid %	Kõduraid teri %	Hindamise punktid
22	23	Suinisu Rubiin	Polli riigimõis, Pärnumaal	3,5	6276	98,37	—	—	—	0,23	1,20	0,20	—	—3
23	31	„	Särevere riigimõis, „	5,5	7189	99,04	—	0,66	—	0,10	0,15	0,03	0,02	—1
24	33	„	Alatskivi riigimõis, Tartumaal	12,0	20208	99,70	—	—	—	0,09	0,21	—	—	
25	36	„	Helme riigimõis, Valgamaal	4,0	6132	99,62	—	0,02	—	0,11	0,21	0,04	—	
26	37	„	Kuusiku riigimõis	2,0	3000	99,09	—	0,45	—	0,15	0,22	0,09	—	—1
27	40	„	E. S. Ü. Jõgeva Seemnekasvandus	9,5	14820	99,41	0,30	0,20	—	0,01	—	0,04	0,04	
28	46	„	J. Karist, „Paju“ t. Penuja v., Pärnumaal	1,5	2400	99,61	0,05	0,03	—	0,06	0,09	0,16	—	
29	56	„	J. Nuudi, Väandra kirikumõis	0,6	1032	99,71	0,04	—	—	0,06	0,14	0,05	—	
30	59	„	A. Hunnius, Habaja	12,0	15000	99,89	—	—	—	0,11	—	—	—	
31	70	„	E. Turmann Pikva as., Harjumaal	2,0	4000	99,17	0,52	0,16	—	0,13	0,02	—	—	—1
32	73	„	J. Metsaots, Audru Sindil, Pärnumaal	—	—	99,74	0,08	0,12	—	0,01	0,04	0,01	—	
33	75	„	Petseri Põllutöökool	—	—	95,51	0,51	—	—	0,07	3,86	0,05	—	—9

Niiskuse		Hektoliitri kaal		1000-tera-kaal gr.	Toorest proteiini kuivain.		Tera klaasisus	Tera hindamise punktid				Jahu värv	Küpsetatud proovipätsi				Punktide kogusumma	A u h i n d	Järjekorra number
%	Hindamise punktid	kg.	Hindamise punktid		%	Hindamise punktid		Ühtlase poolest	Värvi poolest	Lõhna poolest	Idanenud terade sisald. poolest		Maht ccm.	Koorukese sileduse ja värvi hindam. punktid	Sisu ehituse hindam. punktid	Sisu väevi hindam. punktid			
13,4	10	73,6	3	35,57	11,7	5	20,8	2	4	0	0	3	331	4	1	3	32	III	22
15,2	7	71,2	1	29,02	10,7	2	23,4	1	2	-1	-1	1	312	4	3	3	21		23
13,6	10	76,0	6	38,47	10,8	2	14,1	4	5	0	0	3	339	4	3	3	40		24
13,8	10	73,2	3	34,92	11,4	4	24,3	3	5	-1	0	3	322	3	3	1	34		25
13,8	10	71,4	1	39,32	12,4	8	33,8	1	4	-1	0	2	324	3	1	1	29		26
13,7	10	71,0	1	27,77	11,7	5	35,7	1	2	-2	0	2	319	3	1	2	25		27
17,3	3	74,6	4	30,40	10,5	1	9,6	3	3	-1	0	3	313	4	3	2	25		28
14,1	9	74,6	4	39,00	11,6	5	37,7	1	3	-2	0	3	312	3	3	1	30	29	
13,7	10	73,8	3	40,67	12,1	7	22,8	3	4	0	0	4	305	4	4	3	42	III	30
10,7	10	73,8	3	35,28	10,0	1	14,7	4	4	-1	0	4	319	2	4	4	34		31
15,9	6	77,6	7	37,40	11,1	3	11,3	4	4	0	0	4	326	4	1	3	36		32
14,3	9	72,6	2	39,02	12,0	6	4,8	4	5	-1	0	4	270	3	2	2	27		33

Järjekorra number	Proovi number	Sordi nimi	Kasvataja nimi ja asukoht	Põllu säturus ha	Saak kg.	Tera analüüs Riigi Seemnekontrolljaama andmed								
						Puhtuse %	Vigastatud ja poolikuid teri %	Idanenud teri %	Tungal- ja nõgipää teri %	Prügi, liiva, mulda %	Kultuurtaimede seemneid %	Umbrohu seemneid %	Kiduraid teri %	Hindamise punktid
34	87	Rubiin	A. Nõmmik, Anne asund., Raadi v.	0,56	829	99,97	0,01	—	—	0,02	—	—	—	
35	89	„	Th. Pool, Tori „Piistaoja“, Pärnumaal	3,3	—	99,78	0,06	0,05	—	0,04	0,03	0,04	—	
36	20	Diamant	Jõgeva Sordikasvanduse majapidamine	1,0	1266	99,75	0,04	0,06	—	0,10	0,05	—	—	
37	24	„	Huuksi riigimõis, Järvamaal	2,1	3318	99,94	—	0,04	—	0,01	—	0,01	—	
38	30	„	E. S. Ü. Lnunja Seemnekasvandus	6,0	14256	99,92	—	0,03	—	0,03	—	—	0,02	
39	43	„	E. S. Ü. Sandla Seemnekasvandus	2,3	3807	99,87	0,04	—	—	0,03	0,06	—	—	
40	44	„	Aug. Ehrlich, Pruuna asund.	2,75	3300	97,20	0,09	0,36	—	0,07	0,24	0,04	—	—1
41	22	Extra Kolben	Kehtna riigimõis	—	—	99,20	0,01	0,05	—	0,11	0,63	—	—	—1
42	72	„	J. Gutmann, Pikaste t., Harjumaal	1,0	1350	97,95	0,15	0,27	—	0,19	1,39	0,05	—	—3
43	74	„	J. Metsaots, Audru Sindil, Pärnumaal	0,84	—	99,93	0,02	—	—	0,01	0,03	0,01	—	
44	85	„	Helme riigimõis, Valgamaal	1,2	2188	99,53	0,01	0,31	0,01	0,07	0,03	0,04	—	
45	86	„	A. Nõmmik, Anne asund., Raadi v., Tartumaal	0,74	1602	99,93	0,01	0,03	0,01	0,01	—	0,01	—	

Niiskuse		Hektoliitri kaal		1000-tera-kaal gr.	Toorest proteiini kuivain.		Tera klaasisus	Tera hindamise punktid				Jahu värv	Küpsetatud proovipätsi				Punktide kogusumma	A u h i n d	Järjekorra number
%	Hindamise punktid	kg.	Hindamise punktid		%	Hindamise punktid		Ühtuse poolest	Värv poolest	Lõhna poolest	Idanenud terade sisald. poolest		Maht ccm.	Koorukese sileduse ja värvi hindam. punktid	Sisu ehituse hindam. punktid	Sisu värvi hindam. punktid			
14,0	10	78,6	8	34,12	13,6	10	58,7	5	5	0	0	2	325	4	3	4 ^{1/2}	51 ^{1/2}	I	34
12,5	10	76,6	6	33,47	10,9	3	16,8	3	3	0	0	2	292	2	4	4	37		35
15,5	7	75,8	5	31,72	13,4	10	43,2	5	5	0	0	2	289	5	2	2	43	II	36
13,5	10	75,2	5	31,66	11,7	5	47,5	3	3	0	0	1	306	5	2	2	36		37
14,6	8	80,4	10	35,47	12,5	8	57,5	5	5	0	0	2	310	5	2	3	48	I	38
18,4	1	78,0	8	33,10	11,4	4	32,9	5	5	0	0	3	285	4	3	4	37		39
15,3	7	75,6	5	31,70	10,9	3	37,7	3	3	0	0	3	325	4	2	4 ^{1/2}	33 ^{1/2}		40
13,7	10	72,4	2	32,32	11,4	4	40,5	1	2	0	0	0	326	4	3	1	26		41
11,5	10	76,4	6	34,35	11,6	5	33,3	3	4	0	0	5	294	4	2	2	38		42
15,7	6	77,8	7	37,25	12,3	7	20,3	3	5	0	0	4	304	4	4	4 ^{1/2}	44 ^{1/2}	II	43
14,6	8	78,6	8	34,97	11,8	6	27,4	4	5	0	0	3	330	4	1	4	43	III	44
14,9	8	77,0	7	35,42	12,8	9	27,8	4	5	0	0	4	323	1	2	4	44	II	45

Järjekorra number	Proovi number	Sordi nimi	Kasvataja nimi ja asukoht	Põllu suurus ha	Saak kg.	Tera analüüs Riigi Seemnekontrolljaama andmed								
						Puhituse %	Vigastatud ja poolikuid teri %	Idanenud teri %	Tungal- ja nogipää teri %	Prügi, liiva, mulda %	Kultuurtaimede seemneid %	Umbrohu seemneid %	Kiduraid teri %	Hindamise punktid
46	57	Teadmata	V. Kukk, Kaavere asund. Kurista v.	0,33	990	99,66	0,13	—	—	0,02	0,15	0,01	0,03	
47	58	Kohalik	G. Riives, Kruuse t. Meeri v. Tartumaal	2,0	3400	99,52	0,01	—	—	0,02	0,42	0,03	—	
48	64	"	J. Meltsas, Pikareinu t. Imavere v.	—	—	99,42	0,32	—	0,01	0,02	0,18	0,04	0,01	
49	66	"	Anna Uint, Mälgandi t. Vana-Kariste v.	0,93	1825	98,81	0,11	—	0,03	0,12	0,91	0,02	—	
50	71	"	J. Prüüs'i pärijad „Aru“ mõis Tartumaal	2,3	5842	99,55	0,10	0,02	0,01	0,02	0,30	—	—	
L i s a														
51	49	Manitoba V	E. T. K. direktori J. Nichtig'i kaudu saadud meile välismaadelt sisseveetavate nisude proovid.			98,48	0,99	—	—	0,05	0,24	0,09	0,15	—
52	50	Saksa				98,31	1,22	—	—	0,07	0,30	0,05	0,05	—
53	51	Hard winter II				96,84	2,18	—	—	0,07	0,69	0,10	0,12	—
54	52	Manitoba II				95,95	3,04	—	—	0,14	0,33	0,50	0,04	—
55	53	Hard winter I				96,42	1,91	—	—	1,25	0,03	0,37	0,02	—
56	54	Lõuna-Slavia				96,18	2,11	—	0,13	0,28	0,27	0,97	0,06	—
57	55	Austraalia				98,35	0,78	—	0,02	0,22	0,50	0,11	0,02	—

Kolmas Tartu Laenu- & Hoiu-ühisus

Tartus, Suurturg nr. 8. — — Juhatusese telefon 11-13. Üldtelefon 99.

'Ariseis 1. jaanuaril 1930. a.

Aktiva.	
Kassa ja jooksvad arved teistes pankades	Kr. 107,686.87
Väärtpaberid	" 10,580.60
Laenud	" 2,889,374.85
Korrespondendid:	
„Loro“	" 39,835.86
Vallasvara	" 13,198.30
Garantiid	" 178,050.17
Muud aktivad	" 26,045.76
	<hr/>
	Kr. 3,264,772.41

Passiva.	
Osamaksud	Kr. 205,886.97
Tagavarakapitalid	" 27,530.46
Hoiusummad	" 1,976,238.71
Asunikkude ja riikliste laenude kontokorrent	" 178,042.45
Kontok. ja vekslite rediskont	" 509,718.22
Korrespondendid: „Loro“	" 249.32
„Nostro“	" 46,525.46
Garantiid	" 178,050.17
Muud passivad	" 121,336.14
1929. a. puhaskasu	" 21,194.52
	<hr/>
	Kr. 3,264,772.41

Ühisus võtab raha hoiule, annab laenusid välja ja toimetab kõiki pangaoperatsioone. — — Liikmete vastastikune vastutussumma on Kr. 1,029,434.85.

Juhatus.

Ar 930
Seemnevilja

Kõiksugu seemned
puukooli saadused
seemne kartulid
aiandus- ja mesindus tarbed
taimekaitse vahendid

j. n. e.

saadaval mõõdukate hindadega

Eesti Seemnevilja Ühisus

Tallinn, Estonia puiestee 23.
Tel. 8-60, 31-29 ja 29-66.
Telegr. aadress: „Seeme“.

Osakonnad ja esitused igas maakonna linnas.